

REALIZÁCIA PROJEKTU KONFLIKT V 5. ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY

„MEDZILUDSKÉ VZŤAHY“

Výtvarno-komunikačný projekt *Konflikt* s námetom „**MEDZILUDSKÉ VZŤAHY**“ bol realizovaný v Základnej škole - Postupimská v Košiciach počas dvoch mesiacov v rozsahu 8 vyučovacích hodín (2 - hodinové 45 minútové jednotky). Účastníkom projektu bola pracovná skupina triedy 5. ročníka, s počtom 16 žiakov, vo veku 10 - 11 rokov. Uvádzame hodnotenie a opis triedy žiakov 5. ročníka učiteľom výtvarnej výchovy: „Je to vyrovňavacia trieda (prospechovo slabší žiaci). Niektoré deti boli psychologicky vyšetované (poruchy: narušená grafomotorika, dyslexia, dysgrafia, slabšie logické myslenie, poruchy pamäti. V kolektíve vystupujú do popredia niektoré typy, príliš sebavedomé a vyžadujúce si pozornosť za každú cenu. Tieto deti vedú medzi sebou ustavičné súperenie. Niektoré deti majú problémy so správaním (nesústredenosť, hyperaktivita a pod.).“

V projekte sme dbali na *princípy komunikácie* (deti sa mali naučiť chápať javy plynúce v problematike Konflikt z viacerých hľadísk. Vážiť si rôznosť názorov, spôsobov myslenia a kultúrne rozdiely práve tak, ako podobnosti, ktorými sa vyznačuje ľudstvo), *princíp vzťahov* (u deti spájať schopnosti, skúsenosti a zážitky; pomáhať deťom spájať nové pojmy s už poznanými tak, aby sa rozvíjal ich pohľad na svet riešením konfliktu) a *princíp komunity* (každá trieda predstavovala potenciálne spoločenstvo ľudí, ktoré sa venovalo vzdelávaniu a tvorivosti, preto mali byť voči sebe ohľaduplní, vážiť si jeden druhého a rozvíjať duchovné a zmyslové vlastnosti).

Projekt bol rozdelený na *problémovú časť* – etickú, duchovnú a zmyslovú (aktivita Zoznam pochvál, obsah románu k aktivite Hry na konflikt) a *tvorivú časť* – výtvarnú (námety, návrhy, objekt, inštalácia). Snažili sme sa pre deti vybrať jednoduché aktivity tak, aby sa naplno prejavila ich tvorivosť, myslenie, empatia, aby pochopili význam výtvarných techník (pri výrobe ručného papiera, kresbách či priestorovom vytváraní objektu), spoločne s pochopením významu pojmov spojených s témou Konflikt.

CIELE

Problematikou témy Konflikt vo výtvarno-komunikačnom projekte sme si stanovili za cieľ, cieľavedomé rozvíjanie pozornosti, komunikatívnych schopností, vnímania ako predpokladu myslenia, fantázie, kreativity a rozvoja duchovných a zmyslových vlastností potrebných v prosociálnom živote.

Priestorová predstavivosť námetu témy Konflikt a orientácia v problematike, schopnosť riešiť aktivity a výtvarné problémy (v aktivitách - Zoznam pochvál, Hra na konflikt a výtvarnej činnosti - Spoločná kresba, Stavanie objektu), intuitívne zoznámenie s niektorými pojmami počas otvorenej komunikácie a osvojenie si pojmov (vzťah, konflikt, pomoc, empatia, recyklácia, koláž, asambláž, montáž, objekt, inštalácia).

MOTIVÁCIA

Pri motivácii sme sa orientovali na skúsenosti detí z osobného života v rodine, škole a spoločnosti. Organizačná forma vyučovacieho procesu v priebehu realizácie projektu bola individuálna aj skupinová. Použili sme metódy problémové a heuristické a vyučovacie motivačné metódy monologické (rozprávanie, opis, interpretácia, vysvetľovanie pojmov), dialogické (rozhovor), manipulačné a pracovné (názorné ukážky, náš prejav záujmu a nadšenia z projektu, využívanie tvorivosti, sebarealizácia žiakov, aktivity žiakov).

Učiteľ vystupuje ako spolupracovník, radca, usmerňovateľ činnosti a učebnú látku projektu o problematike Konflikt nevykladá, ale poskytuje deťom zdroje na ich samostatnú prácu. Touto cestou sme sa snažili u detí počas celého výtvarného projektu pestovať tvorivosť, vyvolávať v nich zvedavosť, chuť skúmať, hľadať, vymýšľať námety k téme Konflikt a opúšťať od role pasívneho prijímateľa a pozorovateľa diania.

Motivačná bola voľba projektového spôsobu vyučovania výtvarnej výchovy, ktorá vyžadoval od detí myslenie a tvorivosť. Hľadanie a nachádzanie odpovedí na otázky spojené s témou Konflikt vlastnou cestou a preberanie zodpovednosti za svoj projekt (resp. časť projektu, na ktorom pracovala skupina rozdelená na reprezentantov, hovorcu a vodcu). Rozdelením skupiny na ďalšie roly sme chceli žiakov nenásilne motivovať k tomu, aby sa každé dieťa stávalo aktívnym účastníkom diania, do ktorého by vnášalo svoje osobné záujmy či potreby k téme Konflikt a navrhovalo, čo by bolo vhodné urobiť vo výtvarnej tvorbe. Prevládala vnútorná motivácia detí.

Deti sa učili cestou výtvarno-komunikačného projektu, problematiku Konflikt, na základe svojich záujmov, potrieb a nielen kvôli nám (učiteľom). Rešpektovanie osobnosti každého dieťaťa znamenalo, pomôcť posilňovať zdravé sebavedomie, provokovať záujmy aj zvedavosť, povzbudzovať k stále lepším výkonom do maxima im daných možností, a tak podnecovať všestranné aktivity, ale nemanipulovať s nimi počas realizácie projektu Konflikt .

PRIEBEH REALIZÁCIE

Prostredníctvom otvorených otázok sme od detí očakávali odpovede a podnecovali k tomu aj ich myslenie. Spoločne s deťmi sme si vytvorili pravidlá správania s dôrazom na osobnú zodpovednosť.

Priebeh realizácie projektu v úvodných vyučovacích hodinách začal predstavením projektu (stručne - čo ich bude čakať, čo sa dozvedia v priebehu projektu, aké pomôcky budú môcť používať počas realizácie projektu), prezentácia pravidiel práce v priebehu projektu (pravidlo diskretnosti, komunikácie, komunity a aktivity), diskusia o projekte a pravidlách, rozdelenie pomôcok (baliaci papier, centro fixky, tabuľa, krieda, kartičky na vytvorenie menoviek), príprava menoviek, aktivita Zoznam pochvál (Aktivita 1 vid'. PDF), monológ o výrobe ručného papiera, následná diskusia (otázky, reflexie), realizácia výroby ručného papiera (korigovanie), verbálne hodnotenie (kolektívne a osobné) a informácie o budúcom priebehu vyučovacej hodiny (o dokončení ručného papiera).

V triede sme použili aktivitu, ktorá sa ráta medzi aktivity zamerané na riešenie medziľudských vzťahov.

